

Kesztyűhasználati kisokos

Dr. Bayer–Dandár Eszter PhD.

Okleveles népegészségügyi felügyelő, epidemiológus

Nyíró Gyula Országos Pszichiátriai és Addiktológiai Intézet

Kórház Higiénés Osztály

Egyéni védőeszközök

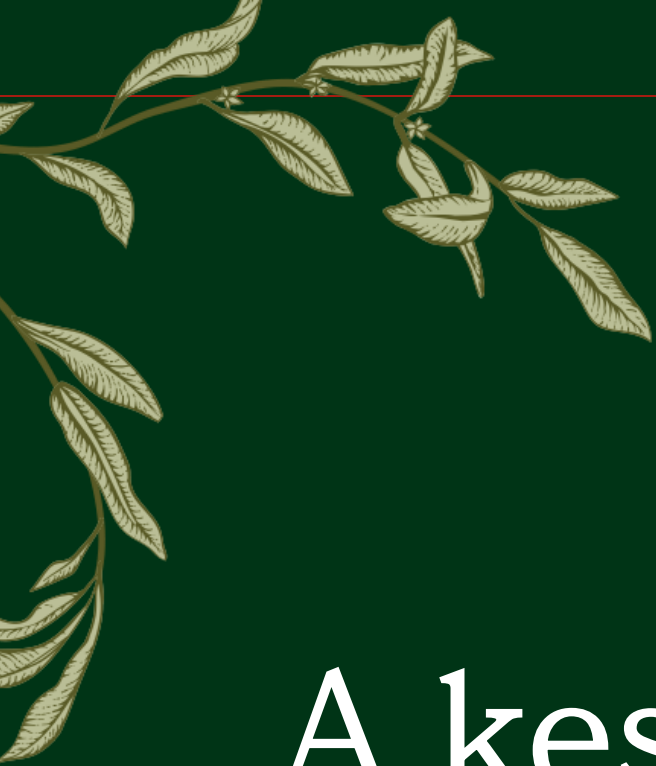

Az egyéni védőeszközök

Megakadályozzák a fertőző ágenssel és a testfolyadékkal való érintkezést:

- kesztyű → kézvédelem
- köpeny/kötény → test védelem
- maszk és légzésvédő → száj/orr
- szemüveg → szem
- arcvédő → arc, száj, orr

A kesztyűk történelme

Ugorjunk az 1700-as évekre

Az 1700-as években a sebészi beavatkozásokban részesült betegek majdnem 50%-a meghalt (*elsősorban vérmérgezésben*)

A sebészek nem mosták meg, vagy nem megfelelően mosták meg a kezüket a boncolások és az egyes beavatkozások között

Johann Julius Walbaum

- német nőgyógyász volt
- 1758-ban ezt írta:

„A ... szülés megkönnyítésére szolgáló eszköz, amiről itt beszámolok, egy speciális kesztyű, amit a kézre húzunk, hogy megfordíthassuk és kihúzhassuk a bent tartott gyermeket. Bárány vakbeléből (coecum) készül, ami 20–25 centiméter hosszú, és a végétől körülbelül 10 centiméterrel bevágom. Amikor használni akarom, langyos vízben megpuhítom, majd a középső ujjamra, a gyűrűsujjamra, a kisujjamra és a kézfejemre húzom, úgy, hogy a mutatóujjam és a hüvelykujjam fedetlen maradjon. Ezután olajjal bekenem a kesztyűt és a kéz csupasz részeit...”

Johann Julius Walbaum

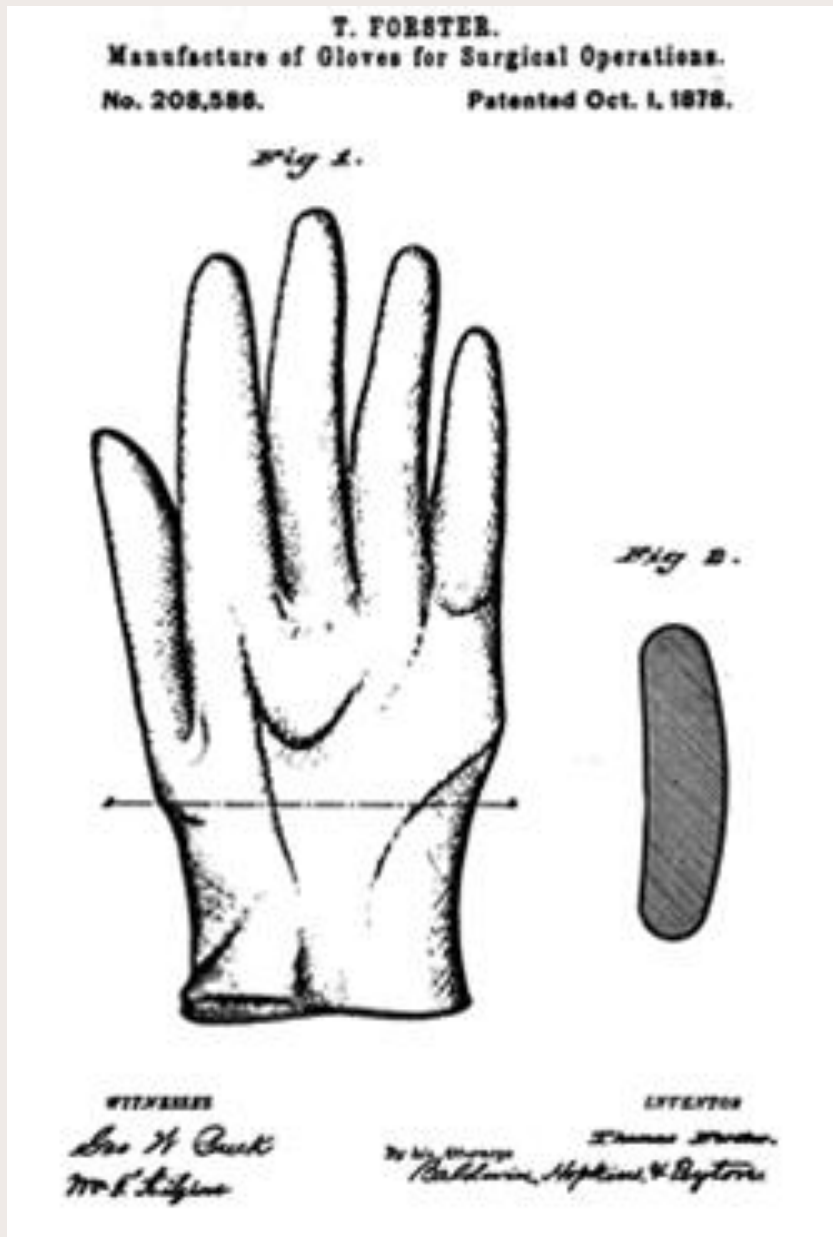

- Ez még nem teljesen kesztyű:
 - három ujjat és a kezet fedi le
 - Aggódott, hogy a szülés során jó fogást tudjon biztosítani
- A sterilitás kérdése még nem merült fel
 - célja a saját védelme volt, nem a betegbiztonság
 - A bakteriális eredete a fertőzéseknek még ismeretlen volt

Joseph Jacob Plenck

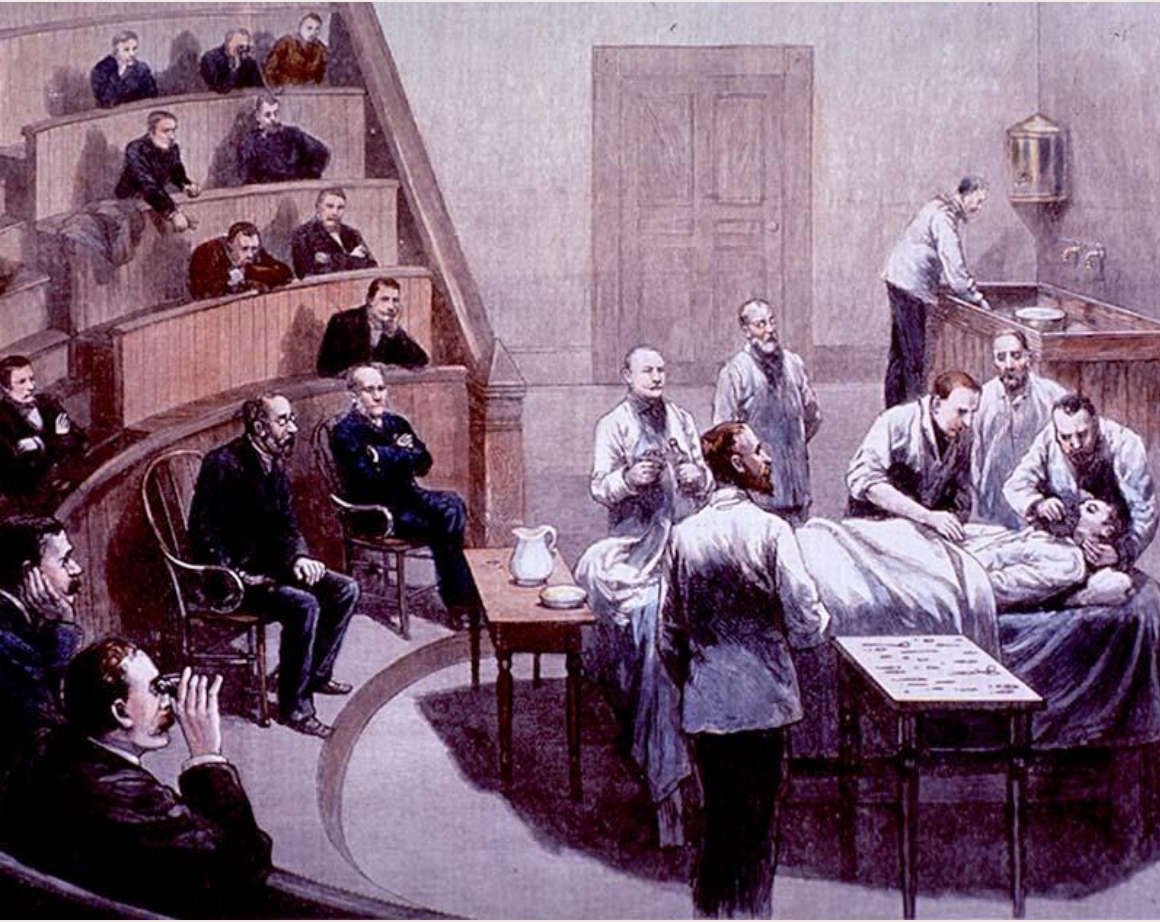
- bécsi bőrgyógyász,
- 1808-ban a szifilisz terjedésének megakadályozása érdekében a következőt javasolta a szülésznőknek, akik higanytartalmú kenőcsöt alkalmaznak egy terhes szifiliszos betegen :
 - *„A szülésznőnek óvakodnia kell attól, hogy kesztyű nélküli kézzel helyezzen be egy nemi úton beteg hüvelyébe, ha sebek vagy fekélyek vannak a kezén,,*

Richard F. Cooke és Thomas Foster

- Angol orvosok
- Richard F. Cooke
 - 1834-ben terpentínben oldott kaucsukolajjal kente be az ujjait, hogy áthatolhatatlan réteget hozzon létre
- Thomas Foster
 - 1878-ban szabadalmat szerzett a „Manufacture Gloves for Surgical Operations” névre

1840-es években már rutinszerűen
gumikesztyűt használtak a
patológusok, és esetenként a
sebészek is

↓
de nem szerették őket

↓
rontották a kézügyességet

dr. William Stewart Halsted

- Amerikai sebész a 19. században.
- Számos gyakorlatát és módszerét ma is használják a modern műtőkben és eljárások alkalmával.
- Az asszisztense (a későbbi felesége) azzal fordult hozzá, hogy szüksége volna valamilyen kézvédőre
 - a kórházban használt fertőtlenítőszeres allergiás kiütéseket, sebeket okoztak a kezén
 - higany-kloridhoz hasonló vegyszereket használtak.
- Halsted a Goodyear gumigyárhoz fordult
 - könnyen lemosható, vékonyabb falú, a tapintást nem elfedő gumikesztyűk kifejlesztését kérte
 - Tetszettek neki az elkészült termékek
 - 1889-től az egész műtői csapata védőkesztyűben dolgozott

Ezt követően felgyorsulnak az események

- A 19. század végén többféle kesztyűt vezettek be:
 - gumírozott selyem- vagy bőrkesztyű
 - gőzzel sterilizált pamutkesztyű
- Ansell vegyi gyár:
 - 1941-ben kezdte a fejlesztéseket
 - eldobható, egyszerhasználatos kesztyűk kifejlesztését szerette volna
 - 1964-ben az első gumi védőkesztyűket már a rendelkezésre álltak (ezeket gamma sugárral sterilizálták is)
 - Latexből készültek
 - Talkumot (zsírkő) adtak hozzá, hogy megkönnyítsék a kesztyű felvételét.
 - Megjelent a latex allergia, és a műtét utáni talkum irritáció a sebeken.
 - Más alternatíva kellett: latex (talkum nélkül), neoprén, polivinil-kloridb

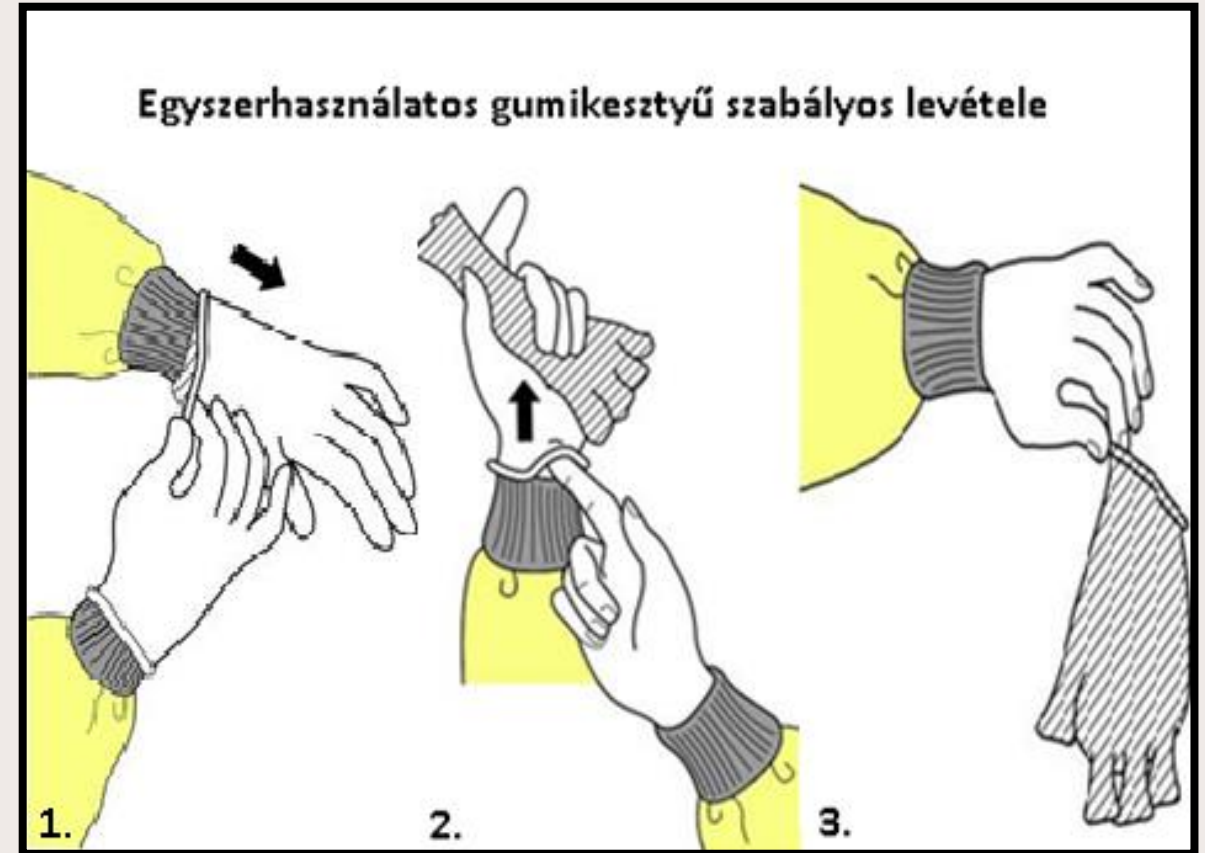
A kesztyűket ekkor még csak sebészi célra használták

HIV vírus és más, vérrel terjedő kórokozók (pl. hepatitisek):

- A vizsgálókesztyűk használata a fogászatban ritka volt
 - 1988-ban az amerikai fogorvosok körülbelül 20%-a használta (Főleg a HBV miatt),
- 1989-ben a CDC irányelvei kimondták a személyi védőfelszerelések kötelezőségét a HIV/AIDS és a hepatitis B átvitelének megelőzése érdekében
- Az élelmiszeriparban is elkezdtek használni
- Az első nitril kesztyűk is ekkor kerültek kifejlesztésre

A kesztyűhasználat

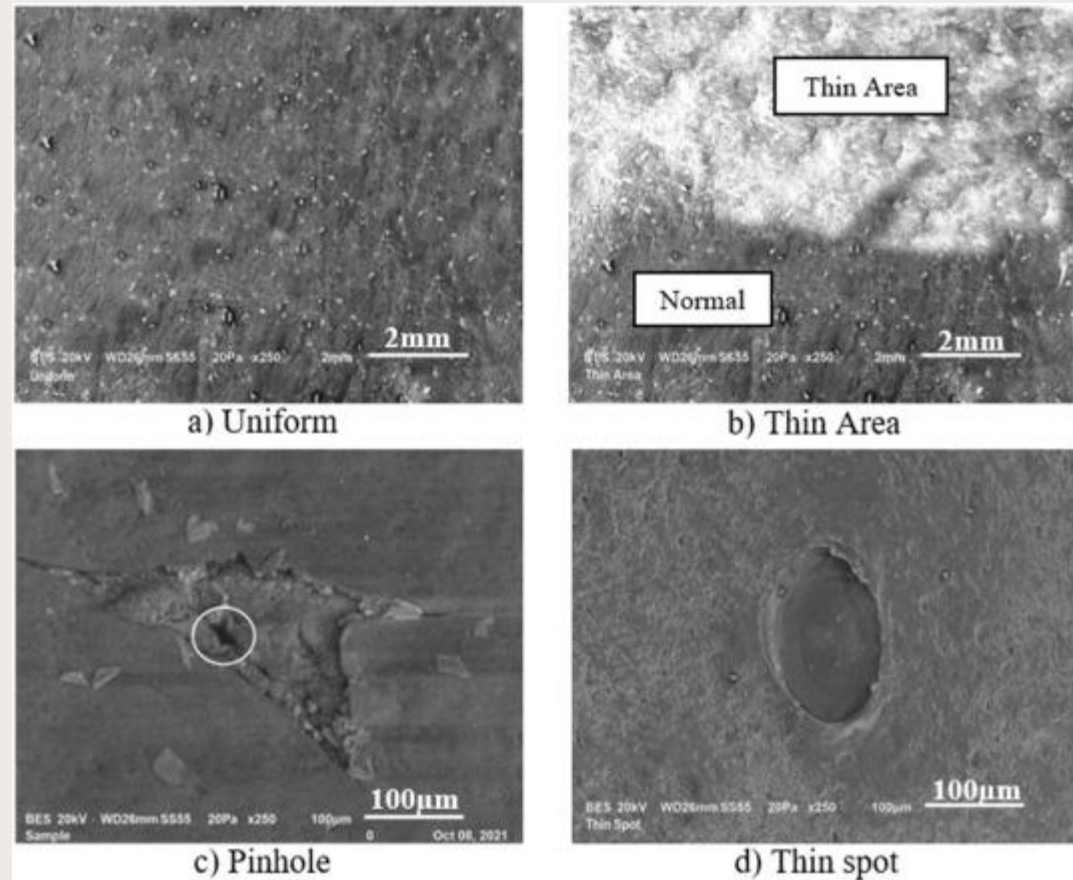
- Kézfertőtlenítés szükséges a kesztyű:
 - felvétele előtt
 - kesztyű cserekor
 - levételét követően
- Kesztyűt fertőtleníti TILOS!

A kesztyűhasználat

A kesztyűkön tűszűrásnyi lyukak is lehetnek, melyek bejutási kaput nyitnak egyes kórokozók számára

NEM mentesít senkit a
kézfertőtlenítésre
vonatkozó szabályok
alól!

Miért viselünk kesztyűt akkor is, amikor nem kellene?

- Szokásalapú használat:
 - A kesztyűhasználat rutinból történik, nem indikáció alapján
- Társadalmi és betegnyomás:
 - érzésre, a betegek elvárják tőlük a kesztyű viselését, mert ez a higiénia jele
- Érzelmi távolságtartás:
 - Intim vagy kényes helyzetekben a kesztyű viselése pszichológiai távolságot teremthet beteg és ellátó között

Túlzott kesztyűhasználat

- A kórházi személyzet tagja úgy gondolják, hogy a kesztyűk viselése steril környezetet biztosít a kezeik számára

- így nem fertőződhetnek meg a betegektől érintés útján.

Hamis illúzió!

- a betegek között nem történik kesztyűcsere és kevesebb a kézfertőtlenítések száma is!

2011-ben készült egy tanulmány a témában

- A kutatás során 7 578 kézhigiénés eseményt figyeltek meg, 15 angliai és walesi kórházban.
 - Az esetek 26,2%-ában használtak kesztyűt.
- Amikor kesztyűt viseltek, a kézhigiénés megfelelés 41,4% volt, míg kesztyű nélkül ez az arány 50,0% volt
- A kesztyűhasználat szignifikánsan alacsonyabb kézhigiénés megfeleléssel járt együtt.
 - a kesztyű viselése 35%-kal csökkentette a kézfertőtlenítés valószínűségét.

A kézhigiéne és a kesztyű viselése kiegészítik egymást és együtt járulnak hozzá a fertőzések sikeres megelőzéséhez.

A helytelen kesztyűhasználat egyébként is kockázatot jelenthet a kórokozók terjedésében

A kesztyűhasználat NEM indokolt

NEM áll fenn vérrel, testváladékkal, vagy szennyezett felülettel történő expozíció

Betegdokumentáció írása,

Vérnyomás-, pulzus-, hőmérséklet mérés

Gyógyszerelés,

Öltöztetés,

A kesztyűhasználat indokolt

NEM steril védőkesztyű

- vérrel, testváladékkal, nyálkahártyával, sérült bőrrel történő kontaktus;
- infektív kórokozóval történő kontaktus;
- sürgősségi ellátás
- vérvétel
- infúziós kezelés
- vaginális és rectális vizsgálat
- endotracheális leszívás
- kontaminált eszközök tisztítása, fertőtlenítése
- ágytálürítés
- szennyes kezelés
- vér/testváladék takarítása
- hulladékkezelés

Steril védőkesztyű

- minden sebészeti beavatkozás
- szülés levezetése
- invazív radiológiai beavatkozás során
- CVK biztosítása és annak manipulációja során
- kemoterápiás szerek összeállításánál, bekötésénél
- szondák/tubusok levezetések, ápolásakor

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

**(EGY HÉTIG DOLGOZTAM
RAJTA)**

makeameme.org